

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre

Szerkesztőség: Placc-utca 1824. sz. Szikszay-féle ház.

Kiadóhivatal: Nagy-Várud utca 2087 sz. Gáll Ferencz-ház.

Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A bonyolódott helyzet.

Debreczen, június 4.

A Wekerle-minisztérium lemondásának elfogadása ő felsége részéről, a korona megbízásának egy új minisztérium alakítására a szabadelvű párt programja alapján elfogadása, oly bonyolult helyzetet teremtett, hogy a válság megoldásáról megbízható ítéletet mondani egyáltalán nem lehet.

A egyszerű ovációk, melyekben a Bécsből haza érkezett Wekerlét részesítette a lakosság és a szabadelvű párt; a tény, hogy a szabadelvű minisztérium tagjai szolidarisáknak vallották magukat, kétségtelessé teszi, hogy K h u e n - H é d e r v á r y gróf csak úgy teljesítheti a sok nehézséggel járó kabinetalakítást, ha sikerül neki a szabadelvű párt támogatását megnyerni. Tagadhatlan, hogy e nélkülözhetetlen feltétel teljesítése sok elvi és személyi természetű nehézségbe ütközik.

Mindenekelőtt figyelembe veendő, hogy a szabadelvű párt vezetése, sőt mondhatni a magyar közvélemény vezetése a minisztérium lemondása után sokkal inkább az eddigi miniszterelnök kezében van, mint valaha. Ő felsége a leköszönt miniszterelnök által tett három javaslat közül, melyek a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslatnak a főrendiház által való elfogadását biztosítanák, a két első elfogadta, t. i. először, hogy 3 új

főrendiházi tag fog most kinevezetni, másodszer ő felsége felhatalmazza a kormányt annak kijelentésére, hogy a korona politikai szükségnek tekintti a házasságról szóló javaslat elfogadását.

Ebben elvileg a legvilágosabb egyetértés nyilvánul a korona és a Wekerle-minisztérium, mint egyáltalán a képviselőházi többség akarata közt. Wekerle harmadik javaslatát: „hatalmazza fel a korona a minisztériumot annak kijelentésére, hogy szükség esetén a reformjavaslatok elfogadásának biztosítása végett nagyobb számú örökletes főrendiházi tag fog kinevezetni”, — ő felsége nem fogadta el. Csak ez okból történt a Wekerle-minisztérium lemondása, mely e javaslatának elfogadását nélkülözhetetlennek tartotta, hogy a korona saját kívánatát és a képviselőház impozáns többségének akaratát a főrendiházban is gyakorlati megvalósításhoz juttathassa.

A fontos okokat, melyek e javaslat nélkülözhetetlen volta mellett szólnak, annál kevésbé lehet kicsinyelni, minthogy itt az összes események és idegenszerű intrikák figyelembe veendőik, melyek a főrendiház elutasító szavazásának bevezetésül és közreműködő okul szolgáltak.

Ehhez járul annak az elutasíthatlan megfontolása, hogy a reform-mozgalom jelen stádiumában sem halasztásról, sem elvi téren történő kompromisszumról szó sem lehet. Magyarország nemzeti akaratának követelése, támogatva az egyetértés

által ő felségének, az alkotmányos uralkodók mintaképének elvileg egybehangzó döntésével, annál kategorikusabb módon érvényesül tehát, hogy a válság megoldására csak egyetlen egy eszköz létezik: a házasságról szóló törvényjavaslat elfogadása a főrendiházban.

Egyedül az elvi egyetértés hangsúlyozását, a legerélyesebb szavakat a szabadelvű párt egyházpolitikai reformprogramjához való feltétlen ragaszkodásnak külső kinyilatkoztatása végett a Wekerle minisztérium elégtelennek tartotta, ha azonkívül a korona előleges felhatalmazása által, egy esetleges pair-schubra, a kormánynak meg nem adatnak a gyakorlatilag hatékony anyagi garanciák a korona által helyeselt program megvalósításához.

Khuen-Héderváry gróf horvát bán, a ki eddigi állásában nagy tehetségű, sikeresen működő politikusnak bizonyult, minden akadály és tényleges nehézség dacára, azt a nézetet képviseli, hogy a főrendiházban az esetleges pair schub nélkül is ő általa biztosítható a reformjavaslatok elfogadása.

E nézet és ennek a sikerre való kilátása felől csak a jövő ítelhet. Khuen-Héderváry gróf a kabinetalakításra a Wekerle kormány programjának alapján csak ama feltétel alatt vállalkozott, hogy találkozik a szabadelvű párt támogatásával, mely dönteni fog a felett, valjon az állam érdekében egyáltalán szükséges-e

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Sphinx.

Irta: Satanella.

Miután Barna Miklós már egy egész esomó levelet ellökött és belátta, hogy hiába tépi szét és írja meg újra és újra azt a bizonyos levelet annak a leánynak, a ki őt szerette és a ki ő szeretett, azért ő se szebb, se jobb nem leszen, szépen lepecsételte ezt az utolsót, hogy azután nézze, bámulja megelégedetlenül, kinos érzülettel.

Pedig ez igen okos és végtelenül udvarias levél volt és hangzott, mint következők:

„Judith!

Valószínűleg gyávanak tartasz, mert azt, mit mondani akarok, nem szemtől-szembe mondok meg, hanem egy türelmes, hallgató levélre bízom, de ládd, inkább végigverekszem egy tucsat háborun és hallom azt a furesza, veszedelmes zenét, mit a fejünk fölött el-elcsivító golyó, avagy az összekocczanó aczélpenge okoz, mintsem egyetlen egyszer is részese legyek egy olyan csetepaténak, mit egy asszony képes véghezvinni. Lehet, gyávanak tartasz, de én női könnyek és női sóhajok eköl megretiráltam mindig, ez egyszer azonban muszáj: kell, hogy ellentálljak azoknak.

Tudom, hogy szerettél, hogy szeretsz most is, de azt is tudom, hogy okos leány

vagy és önmagad fogod legelőbb belátni, hogy a kettőnk közti viszony tovább fenn nem állhat.

Én szegény vagyok, a tisztí bojt vállamon minden vagyonom és te is épp oly szegény vagy, mint én. Ha el is akarnálak venni, nem törődve azzal, hogy így két koldus kerül egy asztalhoz, nem tehetném, mert sem neked, sem nekem nincs meg a megfelelő kauczió, pedig én más mesterséghez nem értek; katona vagyok szívvel, katona lélekkel és az, ki kardomat elveszi, akár az életemet is magával viheti.

S aztán, aztán, — hogy is mondjam, — tudod, hisz szeretlek még most is, de tudod, nem úgy, nem úgy, mint akkor, öt év előtt. Szeretlek, mint testvéretem, szeretlek, mint hiv barátot, jó pajtást, de nem mint asszonyt, kiért ellökném üdvömet és kiért elkárhoznám gyönyörrel. Nem tudom neked áldozni jövőmet, de nem is vagyok elég önző és elég hitvány, hogy tovább is túrjem, miszerint te áldozd azt nekem.

Miután pedig együtt nem élhetünk, hitvesem nem lehetsz soha, természetes, hogy nem kívánhatom szerelmedet, de ha erről le is mondok, nem akarom himni, hogy egészen elvesztelek Hiszem, hogy a résztvevő barát és önzetlen pajtás megmarad ezentul is és épp oly igaz, tiszta vonzalommal viseltetel irántam, a milyent neked szentel hivséges hived:

Barna Miklós.”

S ezt a levelet nézte sokáig, mintha nem is ő írta volna, nem is tudná kinek szól és

mi áll abban, és mikor végre elküldte, valami kimondhatatlan nehéz, valami sötét, fulasztó nehezdedett szívére is, lelkére is.

Az asszonyok olyan butául gyengék és ezt a vakon bizó, szerelmes, bolond leányt még megöli ez a szépen megirt, udvarias levél. Megtöri, mint a hirtelen gonosz vihar letöri a hamvas, pompás virágot.

S látta már, mint jön el ide hozzá, látta, a mint odaveti magát lábaihoz, átfonja térdeit, úgy kiabál, zokog, kérve, esdekelve, halálos kétségbeeséssel:

„Ne hagyj el, ne hagyj el!”

Nos, hadd jöjjön, erős léssen akkor is. Hiába, megunta, meg egészen és ha ezt meg nem érti abból az udvarias levélből, megmondja neki ridegen, gorombán. Csak nem áldozza fel jövőjét egy leánynak, kit nem szeret többé és ha Judith nem nyugszik meg sorsába, akkor kiméletlen lesz, kiméletlen a végsőig.

Csak hogy éppen nem volt szükséges, hogy Barna Miklós Judit-hoz akár kiméletlen, akár goromba legyen, sőt sajnálni sem volt alkalma.

Ez a levél nem ölte meg sem a testét, sem a lelkét, mert mikor Miklóssal újra találkozott kicsiny baba arca csak úgy virult, szép és üde volt, mint bármikor azelőtt és sötét szeme párja olyan vigan és olyan derűlten tekintett a világba, mintha abban nem is léteznék egy férfi, a ki neki esküdött szerelmet forró, szenvedélyes szavakkal és ki aztán elhagyta hidegen, közönynyel.

A férfi, az örült, hogy ime nagyszerűen

vagy sem a vezető államférfiak és a pártvezér személyében a változás.

A szabadelvű párt legközelebbi értekezlete azonban döntött e nagyfontosságú kérdés felett és mindaddig, míg a felségnek ma okvetlenül bekövetkezendő személyes beavatkozása nem tisztázza a helyzetet, olyan állapottal állunk szemben, mely ugyan a legképtelenebb kombinációkat engedi meg, mégis sokkal bonyolultabb, semhogy fölötte napirendre térni lehetne.

Egy azonban bizonyos, hogy bárki lépjen a Wekerle miniszterium örökébe, annak számot kell vetni a nemzet közki-vánásával: azzal, hogy Magyarország népessége a szabadelvű reformjavaslatok keresztülvitelét sürögösen követeli.

A kormányválság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 3.

A bán megérkezvén, látogatást tett a politikai kitűnőségeknél, de hidegséggel párosult udvariasságot talált csak. Volt alkalom Héderváryval beszélni, a ki úgy nyilatkozott, hogy a szabadelvűpárt határozata mellett is, melyről alább részletesen írok, nem mondott le a sikerreményéről.

Nincs valószínűség nélkül, hogy a király jelenléte is hatással lesz a dolgok továbbfejlődésére. Ő felsége hétfőn reggel érkezik a fővárosba.

A volt kabinetszombat délelőtti tartott tanácsot sonnan szerkesztette meg a király elé terjesztendő megokolt lemondó levelét. A lelépett miniszterelnök számára a főváros is készít kitüntetés, a mennyiben indítványozni fogják, hogy a főváros válasza meg őt diszpolgárává.

Az országgyűlés mindkét háza hétfőn ülést tart.

Grof Khuen-Héderváry programja.

Grof Khuen-Héderváry Károly

sikerült ez a kényes affaire és mikor a leány puha, meleg kezét odaadta a férfinak és elmondta lágy, esengő hangján:

„Tehát barátok vagyunk!” majdnem felkiáltott örömeiben, ugy megvolt elégedve magával is, a leánnyal is!

Es Judith kitűnő pajtás, hü, odaadó pajtás volt. A fiatal tiszt minden bajjal és minden kellemetlenséggel hozzá menekült, ahhoz az örökké nevető, kaczagó leányhoz, a ki olyan hamar és olyan könnyen tudott lemondani az üdvösségről és a boldogságról, ki meg tudott élni napsugár és verőfény nélkül és a ki nem sirt és nem busult rövidke perczig, hogy a szerelem mámorító, édes virága neki elhervadt örökre.

Azonban volt idő, mikor Barna Miklós igen esabos és igen elragadónak találta ezt az arczot, mit, akár egy napsütötte, diszes virányt, mindig csak mosolyogva látott maga előtt; ezt az édes leányt, ki ott van mellette dallamos, hízelt hangjával, forró lehetetével és a ki egykor ott pihent szíven, sokszor, sokszor.

Lassan kezdte unni ezt az egyforma, — langymeleg barátságot, ezt a jóakaratu czimboráskodást és mikor egyszer ott volt, hozzá közel, megfogta kezét a csuklónál, aztán odahajolt, hogy megsókolja, ugy mint egykor, rég azelőtt.

De Judith eltaszította magától, a mosoly is eltűnt ajkáról, a szeme pedig még sötétebb lett és hangja, ez a lágy, édes hang, csak ugy metszette a levegőt, a mint odavágta a leány a férfi arczába:

„Barátok vagyunk!”

— Minek a komédia? — kérde a tiszt, a mitottuk önmagunkat, fejezzük be!

— Gondolod, — felelt a leány, — talán tévedsz, ha azt hiszed, elfeledtem valaha, — hogy ellóktél engem mikor szerettek. Azt hiszed, képes lennék hinni még egyszer es-

az új kabinet alakítására csupán az eddigi kormány-programnak s különösen az egyházpolitikai reformokra vonatkozó részének abszolutsértetlen fenntartása mellett vállalkozott, azért már személyes hajlamainál fogva is a kabinet alakításánál kizárólag a szabadelvű pártra óhajtott támaszkodni.

A mai helyzetből más kibontakozás nem is képzelhető, mint egyedül és kizárólag csak az, hogy a visszalépett kormány által javasolt egyházpolitikai törvények megalkottassanak. Az országban uralkodó izgatottság csakis így szüntethető meg. Mindenekelőtt és feltétlenül tehát az összes egyházpolitikai javaslatokat kell legfelsőbb szentesítés alá juttatni s gróf Khuen-Héderváry ugy véli, hogy ha a szabadelvű párt kész volna őt támogatni, neki sikerülni fog ezt a feladatot minden nehézség nélkül teljesíteni. Gróf Khuen-Héderváry biztosra veszi, hogy a főrendiház valamennyi javaslatot, különösen pedig ajkötvelező polgári házasságról szóló javaslatot el fogja fogadni, még pedig nem kis többséggel. Sok főrendiházi tag ugyanis, aki tartózkodott a szavazástól, a második szavazás alkalmával a javaslat mellett fog szavazni s akik az első szavazás alkalmával nem mel szavaztak, nem esekély számmal távol fognak maradni, de sőt több oly tagja a főrendiháznak, aki az első alkalommal nem mel szavazott, másodsorú igennel fog szavazni.

Határozottan kijelenté emellett, hogy a házasságról szóló törvényjavaslat akár csak egyetlenegy módozatának is, még oly csekély, akár csak formai módosításáról is szó sem lehet. A törvényjavaslatnak a főrendiházban a maga teljességében keresztül kell mennie. Ezt miniszterelnöki székfoglalójában világosan ki fogja fejezni és állását köti az összes egyházpolitikai javaslatok olyan megalkotásához, mint azt a Wekerle-kormány kontemplálta.

A mennyiben a visszalépett kormány tagjainak egymás közt vállalt szolidaritása, ennek a lehetőségét nem zárja ki, az eddigi kabinet egyes tagjait hajlandó volna egy oly új kabinetnek megnyerni, a mely nemcsak

küdben, azt hiszed, nem tudom, hogyha halgatnék reád ma, holnap ellóknél újra? A barátod leszek, magad akartad, de más soha, értsd meg jól más soha!

Ennél maradt. Miklós hiába könyörgött, hiába kérte, esedett neki. Az a szerető leány erős maradt és győztes. A válasza is az maradt ma, holnap, mindig.

A férfi hervasztó, gyilkos szenvedélyvel gondolt a leányra, kinek birta minden gondolatát, szívének minden lüktetését és ki most hozzá idegen, közönyös és mikor egy este ismét hiába beszélt neki izzó, elcsukló hangon, egyszerre csak ott fénylett kezében az aczélszívű, halálhozó revolver.

Odaszorította azt a romboló, vészes fegyvert a leány homlokához és ugy mondta hideg, szilárd hangon: „Előbb téged lölek le, aztán magam, ha nem szeretsz, tehát — válasz.

Judith szemében felszabadult minden kín és minden gyötrelm; ott égett azokban a titkos, rejtélyes csillagokban az a mérhetlen szenvedés, a mit áttűr az a szegény, nyomorult szív, mikor kegyetlenül az tiporja el, kinek odaadta mindenét, — de az arca hideg maradt, ajkán pedig ott játszott egy mosoly, tele diadallal, tele győzelemmel.

Lőjj! — monda hangosan, szinte ujjongva, legalább ha nem élhetünk — meghalunk együtt.

Barna Miklós igen szerette ezt a leányt, kit egyszer megunt, kit eltaszított és kit most imád újra és Barna Miklós engedelmes szerető volt.

Szót fogadott és a nap, mely kíváncsian kandikált, be a fehér függönyü ablakon aranyos fényvel szórta be azt a két embert, ki ott feküdt nyitott fénytelen szemmel, egymást átfonva, ölelve azt a két embert, kik ha nem élhettek — meghaltak — együtt.

az előbbi kormány programjának sértetlen fenntartását írja a zászlójára, hanem azt nyomban meg is akarja valósítani, mert az a szándéka, hogy mihelyt kormányra lép, nyomban napirendre tüzeti a főrendiházban a házassági jogról szóló javaslatot s a többi egyházpolitikai javaslatot is január folyamán végleg elintézteti a törvényhozás mindkét házában.

Nagyon sajnálatosnak, sőt válságszerűnek tartja a mostani helyzetben, hogy Wekerlétől, minden áldozatkészsége mellett, sem lehet kívánni, hogy tárczát vállaljon az új kabinetben, miután a közvélemény vezérlő szelme volt.

Gróf Khuen-Héderváry azonban csakis akkor hajlandó új kabinetet alakítására, ha teljes mértékben megnyeri a szabadelvűpárt, de első sorban Wekerle Sándor, Tisza Kálmán és Széll Kálmán közreműködését. Ha ez nem sikerül neki, rögtön lemond a vállalt megbízásról, de még a lehetősége is ki van zárva annak, hogy a képviselőház más elemeit bevonja a kabinetalakításba és kerülni fogja, hogy még csak érintkezésbe is lépjen más politikai egyéniségekkel, mint olyanokkal, a kik a mostani szabadelvű párt kételkedébe tartoznak.

A szabadelvű-párt és az egyházpolitikai reformok ellenségeinek nézetei és elvei közt való áthidalás — így mondja gróf Khuen-Héderváry, származzék ez az ellenzék bármilyen okokból — egyszerűen képzelhetetlen és azért beláthatatlan azon idő, a melyben ezeknek az elemeknek közreműködése feltétlenül ki ne volna zárva.

A szabadelvű pártnak az utóbbi hónapokban egész bámulatos magatartása azt a reményt kelti benne, hogy támogatni fogja őt, a ki ezen elveknek a megvalósításait tüzte ki céljául.

Gróf Khuen-Héderváry azt hiszi, hogy ő a legalkalmasabb ember arra, hogy új kabinetet alakítson, mert az ő személyét eddig nem érintették a pártélet hullámzásai.

A döntő esemény.

— A szabadelvű párt értekezlete. —

A szabadelvű párt tagjai rendkívül nagy számmal gyűltek össze a szombat estére hirdett értekezletre. Megjelent az értekezleten a lelépett kormány valamennyi tagja is — a Bécsben levő, ő felsége személye körüli miniszter kivételével — köztük Csáky Albin gr. is, ki a kormány lemondása óta nem volt a pártkörben.

Lelkes éljenzés és taps fogadta őt s Csáky gróf meghatva, ismételt meghajlással fejezte ki köszönetét ezért a meleg ovációért. Zsufolásig megtelt a pártkör nagy tanácskozási terme, midőn Podmaniczky báró elnök az értekezletet megnyitotta E pillanatban lépett az elnök jobbján levő szokott helyére a lemondott kabinet feje, Wekerle Sándor. Riadó éljenzés hangzott fel.

A párt összes tagjai felállottak helyükről s lelkes tüntetéssel nyilvánították iránta való ragaszkodásukat. Siri esend állott be, a midőn a lemondott miniszterelnök szólni kezdett.

Nyugodt hangon sorolta elő, hogy mily garanciákat kértek a koronától, megokolta eme garanciák szükséges voltát s elmondta, hogy a harmadik garanciát nem nyerhetvén meg, beadta a kormány lemondását s oly férfi nyert a kormányalakításra megbízást, a ki ugyanazon elvek alapján áll, a mely ismételt állásfoglalása a koronának biztosítékot nyújt arra nézve, hogy nem volt meddő a küzdelemük. Felkérte a pártot, ragaszkodjék hiven továbbra is az általa felállított programhoz s végezetül meleg szavakkal mondott köszönetet a pártnak soha nem lankadott támogatásáért, a mely erőt adott a küzdelemben s lehetővé tette, hogy az elvek diadalához immár nem fér kétség.

Hosszas éljenzés követte e beszédet, mire a párt egyik alelnöke, Darányi Ignác szólalt fel. Hazafias elismerését tolmácsolta a pártnak a férfias és jellemzilárd magatartásért, melyet a lelépett kormány e nehéz küzdelemben tanúsított, a mely e párt önértetét és erkölcsi súlyát megnövelte s a melyre késő idők is büszkeséggel fognak visszaemlékezni.

Azután határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a párt sértetlenül fenntartja az egyházpolitikai programot, annak haladék nélkül való keresztülvitelét elő fogja mozdítani, egyebekben azonban fenntartja szabad elhatározását; kijelenti továbbá, hogy a párt rendíthetetlenül ragaszkodik a lelépő miniszterelnökhöz, osztatlan bizalmát nyilvánítja irántuk s felkéri őket, hogy a párt vezetését e nehéz napokban is vállalják el.

A határozati javaslatnak különösen az az utolsó pontja, a melynek czélzása félre nem érthető, leirhatatlan lelkesedést keltett a párt összes tagjainál. Perczekig tartott az éljenzés és taps s minden oldalról ez a felkiáltás hangzott fel:

Egyhangulag elfogadjuk!

A pártelnök ünnepélyesen enuniciálta a határozati javaslat egyhangú elfogadását, mire Wekerle Sándor még egyszer köszönetet mondott a megleghangú elismerésért, a mely működésüknek egyik legszebb jutalma. Aztán kijelentette, világos utalással az elfogadott határozati javaslat utolsó pontjára, hogy első sorban fognak továbbra is küzdeni a tulajdonképpeni vezetésért, az elvekért nem fogják engedni azoknak módosítását — vagy elcdzását.

Ezzel az értekezlet ismételve megújuló lelkes éljenzések közt véget ért

A bécsi hangulat.

Hogy mily hatással volt a magyar kormány lemondása Bécsre, azt a „Magyar Értelmező” a következő táviratban tükrözteti vissza.

Bécs, június 2.

A magyar kormányválság annyiban nem hat itt nyugtalanítólag, amennyiben általánosan meg vannak győződve, hogy az új kabinet a házassági jogról szóló javaslatot egészen a korábbi kormány álláspontja értelmében igyekeznek majd keresztülvinni.

A tőzsde ma igen szilárd volt abban a teljes tudatban, hogy az új kormány a Wekerle-kabinet fináncpolitikai programját fenn fogja tartani. Különösen remélik, hogy a valutaszabályozást, a bankkérdés megoldását és az osztrák-magyar-orsz kereskedelmi szerződés elfogadását a kormány keresztül fogja vinni. Mérvadó körökben biztosan hiszik, hogy az új magyar kormány a kormányzatot, mindenben az előző miniszterium elveinek megfelelőleg fogja tovább vezetni, mert még a legjobban informált körökben is konstataciók, hogy a király az új kabinet alakítása által egyáltalában nem akart elv- vagy rendszerváltozást előidézni.

Ő Felsége Wekerle miniszterelnöknek kijelentette, hogy kész az egyházpolitikai javaslatokat, úgy mint annak előtte, a legfelsőbb szentesítéssel ellátni és ez ígéretet Khuen-Héderváry gróf is kérte.

Minden más politikai esemény most a magyar kabinet-alakítás kérdésével szemben háttérbe szorul.

Egyike a legkiválóbb államférfiaknak, a kihez a magyar politikai helyzetre vonatkozólag azt a kérdést intézték, vajjon a bulgáriai zavarok a helyzet nyugodt tisztázását nem fogják-e akadályozni, azt felelte:

— A magyar ing sokkal közelebb van hozzánk, mint a bolgár kabát.

A horvát bán missziójának sikertelensége.

Mint megbízható forrásból értesülünk, Khuen-Héderváry Károly gróf horvát bán, meggyőződve működésnek sikertelenségéről, ő Felségéhez táviratilag jelentést tett, hogy ő megbízatásának eleget tenni nem tud és ez időszerint a jelenlegi viszonyok között kabinetet alkotni nem képes.

A bánnak hétfőn lesz a legelső teendője, hogy eljárásáról ő Felségének megérkezése után szóval tegyen jelentést.

Az orsz. malomegyesület Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen jun. 3.

Az orsz. magyar malomegyesület vándorközgyűlésének szigoruan szakszerű jellegét sikerült enyhíteni és változatosá tenni az István-gőzmalom kiváló vendégszeretetének, melylyel vendégeinket fogadta és ellátta.

A közgyűlés, illetőleg az egyesület titkára: Bossányi Endrének dr. Irinyi István által felolvasott értekezése után a vendégek a város erdejébe rándultak ki, hogy az István-malom által rendezett banketten részt vegyenek. Ugy erről, mint az utána következő kirándulásokról tudósítónk alább emlékszik meg.

Nem mulaszthatjuk el, hogy ez alkalommal akkor, midőn az orsz. magyar malomegyesületnek köszönetünket fejezzük ki azért, hogy oly kiváló érdeklődéssel tekintettek meg városunkban mindent, a mi fejlődésünket, haladásunkat mutatja, elismerésünket ki ne fejezzük az István-malom igazgatósága és elnökségének, valamint városunk hatóságának a fölött a minden irányban figyelmes és előzékeny, igaz magyar vendégszeretet fölött, melylyel az országos magyar malomegyesület közgyűlésének tagjait fogadták és alkalmat nyújtottak nekik arra, hogy meggyőződjenek, hogy Debreczen város ma már nemcsak a magyarságnak, de a magyar ipar- és kereskedelemnek is szívét, lelkét képezi.

Tudósításaink a következők:

Bankett a nagyerdei Vigadóban.

A közgyűlés után, délután 2 órakor gyűlt egybe a vendégek nagy csoportja a nagyerdei Vigadó nagytermében. Az ebédre megjelent városunk összes előkelősége; így ott láttuk gróf Degenfeld József főispánt, Rásó Gyula kir. tanácsos alispánt, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármestert, Széll Farkas kir. ítélőtáblai tanácselnököt, Sz. S. Ágy Gyula MAV. üzletvezetőt, Széll Mór és Siegmeth Károly MAV. főfelügyelőket, dr. Schumacher Sándort a koppenhágai irodalmi társulat titkárát, a vendéglátó István-malom igazgatóságát, elnökségét, tisztviselői karát és városunk kereskedőinek előbbkelőit.

A kitűnő menu (Csiga- és barnaleves, fogas és tok, pecsenyék, dessert, kávé, fröng) harmadik fogásánál felállott az asztal fölül ülő bélavári Burchardt Konrád, az orsz. malomegyesület elnöke és poharát a király és királyné egészségére üritette.

Az első, hivatalos tósztt után egymást érték azok a felköszöntők, melyek szívből eredve, szívhez szóltak és közvetlen, őszinte, kellemes hatást keltettek.

Radvány István kir. tanácsos, a borsod-miskolezi gőzmalom igazgatója gr. Degenfeld József főispánt éltette; Schwartz Armin (Erzsébet malom Bpest) Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, utóbbi a vendégeket és különösen az elnököt: Burchardt Konrádot; Bacher Emil (Victoria malom Bpest) Lukács Béla keresk. minisztert; Schwartz Béla Sesztina Lajost, az István malom elnökét, ez viszont Burchardt Konrádot éltette. Mayer Emil igazgató, egyesületi alelnök, midőn méltaita b. Burchardt Konrádnak a malomipar érdekében kifejtett sikeres működését, poharat emel egészségére.

Rendkívül szellemes volt Geresi Kálmán felköszöntője a malomiparosokra, valamint élénk derűtséget keltett Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő felköszöntője, melyben a „malomiparos” Nemes Kálmánt, az István-malom volt jogtanácsosát éltette.

Bossányi Endre egyes. titkár Mayer Emilt, Zückler Adolfot, Radvány Istvánt, az egyesület alelnökeit éltette. Felköszöntőket mondtak még: Szabó Kálmán Széll Farkasra és a dán irodalmi társulat

jelenlevő képviselőjére: dr. Schumacherre; Ziffer Nándor Rieger Györgyre; és végül Széll Farkas kir. ítélőtáblai tanácselnök lelkes szavakkal a debreczeni sajtóra, melynek munkásai mindig becsületese igyekvéssel dolgoznak.

Az asztalbontás után a társaság nagy része a földmives iskolának a Pallagon levő gyakorlati kísérleti telepére hajtatott a készen állott fogatokon.

A Pallagon.

A legszivesebb készséggel, örömmel mutatotta be Domokos Kálmán, a kir. gazd. tanintézet igazgatója a vendégeknek, az intézet gyakorló-telepét, azt a valóban minta telepet.

Nagy érdeklődéssel szemlélték a vendégek egy a majorságot, mint az állattenyésztést, nemkülönben a köruton a telep mezőgazdaságát.

A kívánt felvilágosításokat az igazgatón kívül Czajlik István intéző, Kerpely Kálmán tanár és Ferenczy gazd. segéd-tanár adták meg.

Majdnem két órai időzés után a társaság visszatért a nagyerdőre, hol kedélyes vacsora után nyugalomra tért mindenki.

A hortobágyi kirándulás.

A társaság teljes számmal rándult ki vasárnap reggel a Hortobágyra, hogy megtekintse a város állat-tenyésztését és a gazdák állatállományát. A kiránduló társaságban több hölgy is volt jelen, a kik szintén élénk érdeklődéssel szemlélték meg a Hortobágynek látható specialitásait.

Miután az igazi magyaros reggelit a vendégek elköltötték, hosszú kocsisor indult neki a Hortobágy végtelen síkságának. A szarvasmarhák, lovak csoportja érdekes és festői képet nyújtott az egyhangu síkságon.

Király Gyula v. tanácsnok figyelmes modora. Farkas Albert mátai biztos kaulozolása teljesen lekötelezték a kiránduló társaság minden egyes tagját és hisszük, hogy a fővárosi és vidéki vendégek, kiknek ritkán nyílik alkalmuk, hogy ily impozáns tenyésztet és a sikerület, a Hortobágy területének impozáns nagyságát szemlélhessék, bizonyára a legkellemesebb emlékekkel távoztak körünkből.

A kitűnő ebéd után csikós versenyt improvizáltak a Hortobágyon. Öt csikós indult el a dícsőségért és elsőnek Enyedi István érkezett be 5 éves pej lován. A második (vadász) versenyen első volt Kapitány János, Zik Olajos János; utána érkezett be Molnár Mihály. — Valamennyi pénzajándékot kapott.

A vendégek nagy része F. Abony felé, a másik rész pedig Debreczenbe utazott délutáni különvonaton, előbb azonban lovag Chylinzky György fényképész sikerült csoportban örököltette meg a kiránduló társaságot.

Irodalom és művészet.

* **Költemények.** Irta: János s y Zoltán. Lapunk munkatársa, a helybeli főiskola szeniora, kiadta költeményeit. Ma csak megjelenését jelezzük és a kötetre, mely a szennzőnek figyelemreméltó költői tehetségének fényes bizonyítéka, még visszatérünk.

* **Kaleidoskop.** Igazi újságíró vér, mozgékony, temperamentumos író Fehér Dezső, a Nagyvárad segédszerkesztője, ki a fenti czim alatt összegyűjtve humeroszkjeit, szatirikus novelléit, kiadta. Bzoknak, kik a társadalmat alkotó egynemely elemek hibáinak szatirikus éllel, nem bántóan, kitűnő humorral, nagy emberismerettel és a mit, tekintve a szerző nagy újságíró voltát, mely bizony kimeríti zaklatott munkájával, a legszivesebb tehetséget is, nem eléggé méltányolható: kitűnő magyarsággal való olvasását szeretik, melegen ajánljuk ez élvezetes olvasmányt nyújtó kötetet, mely szerzőnél Nagyváradon rendelhető meg. Ara 1 forint.

* **K. Kopácsy Juliska Prágában.** Prágából írják, hogy K. Kopácsy Juliska az ottani királyi német színhazban óriási sikerrel

vendégszerepel. A fényes színház zsufolásig megtelt a magyar művész felépésekor, a kit számtalanszor kihívtak, lelkesen megtapsolták. A vendégszereplő művésznőnek számos virágcsokrot nyújtottak át, hogy mily nagy volt sikere bizonyítja az is, hogy Kopácsy legközelebb magyarul fogja eljátszani a német közönség előtt a „Nebántsvirág” című szerepét. A lapok elragadtatással szólnak Kopácsy Juliska művészetéről.

* **Fenyvesi Emil a Nemzeti színházban.** Fenyvesi Emil, ki Leszkay társulatának volt kitűnő bonvivántja, mint értesülünk, kedden, a hó 5-én kezdi meg ötére terjedő vendégszereplését a nemzeti színházban. Fellép először a *Dolovainá bobleányában* mint Tarján Gida. Második fellépte csütörtökön a hó 7-én lesz, a mikor Fenyvesi a „Váljunk el”, Des Prunelles szerepében mutatja be magát.

Asszonyok harcza a kártya ellen.

— Levél. —

Édes szerkesztő ur!

Tegye félre, kérem, a politikát egy pilanatra és hallgasson meg egy tudósítást, a mit önök, mindentudó hirlapíró urak még csak nem is álmodtak. Pedig megtörtént, az igaz, hogy nagy esendben, a milyet asszonyok gyűlésén elképzelhet.

Tudvalevő, hogy sehol az országban nem kártyáznak a férfiak olyan szenvedélyvel, olyan sokat és nagyban, mint Debreczenben. Egész tekintélylyé nőtte ki magát városunk például a kalabriász művészetében.

Persze ennek a szenvedélynek, melynek rabja nőlen és nős férfi egyaránt, — mi asszonyok adjuk meg az árát.

Ha a férj uram rekontrával megbukik a kasszára, a mi heti pénzünk bánja meg. Minden asszony érezte ennek az állapotnak türelmetlen voltát és ezen segitendő, tegnapelőtt egyik notabilitásunk felesége titkos értekezletre hívta meg szenvedő társnőit.

Ez az a gyűlés, mely az önök élelátását elkerülte s melyről én most önt kedves szerkesztő ur az alatt a feltétel alatt tudósítom, hogy támogatni fogja az ügyünket.

Zajos éljenzés között adta elő a házi-asszony elnökő sérelmeinket és felhívta az érdekelteket szóljanak hozzá a tárgyhöz.

Es szólottak volna mindannyian egyszerre, oly nagy volt a lelkesedés. De miután az elnökő férjétől megtanulta, hogy a városi közgyűlésen is egyszerre csak kettő beszélhet, hát itt is kimondta ezt a határozatot és mi szót fogadtunk.

Annak a szép asszonymak beszédjét, a kit ön is bizonyára nagyon tisztel liberalis elveiért, szóról-szóra adom:

— Tisztelt ura... akarom mondani... Hölgyeim! Ki kell jelentenem, hogy egyesülésre fel kell hívni az ország összes asszonyait. Vegyük ki a fegyvert zsarnok férjeink kezéből. Rendezzünk monstre nagygyűlést. (Egy szép szoprán hang! Felterítéssel, zsurral!) Küldjünk deputációt a miniszterhez rendszabályokért, sérelmeink orvoslásáért. Indítványozom, hogy ezennel alakítsuk meg a „Kártya ellenes menyecske” klubját és alakuljunk át szervező bizottsággá.

A szünni nem akaró tetszés zaj csak akkor ért véget, mikor mindnyájunk kedvence a fess özvegy asszony állott fel szólasra.

— Halljuk! Halljuk!

Javasolom, ha a férfiek kártyáznak, akkor mi — kibickek edünk. (Zugó taps és éljen.) Járjunk kávéházba és kibiczeljünk.

Szóljunk bele a játékba mentől többet és biztosítom önöket, hogy a férfiak hamar leszoknak a kártyázásról.

Nos? édes szerkesztő ur, ugy-e érdekes ez a hír.

Es ugy-e megérdemeljük, hogy támogatson bennünket b. lapjában.

Ha megteszi, ígérem a többi gyűlésekről

is értesíteni fogom. — Ebben a reményben megengedem, hogy megcsókolja legközelebb a kezemet.

Egy asszony.

Különfélék.

* **László főherczeg gyakorlatai.** László főherczeg egy hónap óta nagyon szorgalmasan katonáskodik. Minden reggel öt órakor kel s hatodfél órakor indul az udvari fogaton Himmel alezredes, vagy Dobner tüzérfőhadnagy kíséretében a Ferencz-József kaszányába, hogy a 16-ik huszárezred gyakorlatain részt vegyen. Az alsóthi ménesből három nyugodt vérű paripa van a rendelkezésére bocsátva, a melyeket felváltva lovagol. Ezuttal először szerepel, mint huszár. A tiszték állítása szerint éppen olyan kitűnő lovas, amilyen az apja. A hónap vége felé kivonul a Pilis-Csabán táborozó 6-ik számú Román király ezredhez, ahol tíz napig a 16-ik század parancsnoka lesz. Ez idő alatt apja pilis-csabai kastélyában fog lakni. Majd résztvesz a tüzérség örkényi gyakorlatain s később a hontmegyei hadgyakorlatokon, amikor az újvidéken állomásozó ezredhez osztják be.

* **Kossuth Lajos könyvtára.** Kossuth Lajos könyvtárát a Nemzeti Múzeum kiküldöttje dr. Fejérfataki László igazgatóúr tudvalevőleg május végén vette át Turinban Kossuth Ferencztől. Az átadásról részletes jegyzéket készítettek, amely 2690 leltári számot foglal magában. A könyvek és füzetek száma 4299. A könyvtárt huszonnyolc nagy ládába csomagolták s a turini Fratelli Girard szállító cég már elküldötte. Tíz-tizenkét nap alatt Budapesten lesz. A könyvek nagy részét csak most jelölték meg Kossuth Lajos bélyegzőjével, a többit maga a boldogult jelezte meg tulajdonának. Nagybecsűek az ötvenes évek emigrációjára vonatkozó külföldi irodalmi munkák. Sok a tiszteletpéldány külföldi íróktól, városoktól, államoktól. Általában nagyon érdekes a könyvtár, amelyet a diszes Széchényi-teremben állítanak fel.

* **Családi tragédia.** A napi események krónikájában ritkán fordul elő oly borzasztó tragédia, mint az, a mely mult éjjel játszódott le Berlinben s a melyről szörnyűködve beszélnek most a német fővárosban. Seeger ezimfestő és neje Eliz a Hamburgerstrasseban levő lakásukon 19, 13, 6 és 10 éves Rezső, Bruno, Martin és Erzsébet nevű gyermekeiket előbb fojtogatták s azután megmérgezték, végül pedig maguk is öngyilkosságot követtek el Mikor reggel Seegernek a közvetlen szomszédságban lakó fivére, Seeger Rezső a szobába lépett, mind a hat szerencsétlennek csak a holttestére akadt. A nyomban eszközölt szemle kiderítette, hogy a gyermekeket előbb mind addig fojtogatták, míg önkivületbe estek és azután mérget csepegtettek szájukba. A rendőrség közegei azt hiszik, hogy a legöregebb fia a gyilkossági tervbe beleegyezett és hogy fiatal testvérei meggyilkolásánál segédkezett. Később azonban tettét megbánta, mert végül, mikor ő rá került a sor, a szüleivel dulakodott. Ugy látszik, hogy ő nem akart a halálba menni, e mellett szól az a körülmény, hogy miután nemcsak a fojtogatás nyomait látták, hanem késszurás által okozott sebeket is; kézesuklóján azonkívül az ütő át volt metszve. Seeger a festő ipartársulathoz, melynek tagja volt, levelet intézett, a melyben kijelenti, hogy bár az előtt jelentékeny vagyona volt, üzlete teljesen tönkre ment és e miatt keresi a halált és egyszerű temetést kér. Több körülmény arra mutat, hogy a szülők hetekkel előbb tervezték már a borzasztó tettet. Mikor az orvosok a holttesteket megvizsgálták, Seeger meg élt, de nemsokára meghalt, a nélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Sajátságos, hogy bátyja, ki szintén festő, nem hallotta az éjjeli rémület zaját és nem ébredt föl, bár egy közel eső szobában aludt.

* **Rudolf trónörökös emlékszobra Korfuban.** Erzsébet királyné utolsó korfui időzésekor megbízott két szobrászt, a Chiatone testvéreket, hogy készítsék el az elhunyt Rudolf trónörökös emlékszobrának a tervét. A tervet a napokban terjesztették a királyné elé, a ki nek a rajzok és agyagminták annyira megtet-

szettek, hogy azonnal elrendelte a mű elkészítését. Az emlékszobrot a korfui királyi lak kertjében fogják felállítani.

* **Höcöd hírek. Megszökött mozdony.** Stuttgart mellett egy mozdonyról leesett a kezelő személyzet s az egyedül robotgott be az állomásra. — **Mulatás közben.** Mulatás közben Marczikits Gyula szívácsi legény keresztültvágta Popov Pál társának a torkát. — **Vakmerő gyilkosság.** Tegnap éjjel Kis-Körösön Kollár György polgármestert meggyilkolták. — **Agyonütötte a villám.** Tegnap Békés-Gyulán a villám a Farkas testvéreket agyonütötte. — **Beszűntetett postahivatalok.** Mivel hat hét óta nem adtak fel levelet Egyházzelle és Szered községekben, a kereskedelemügyi miniszter beszüntette az ottani postahivatalokat.

Hazafias tüntetés a Wekerle kormány mellett.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 4.

A debreczeni jogakadémia ifjusága szombaton este hazafias tüntetést rendezett a bukott miniszterium Wekerle és társai mellett. A reakció megbuktatta a Wekerle kormányt, mely a szabadelvű eszméket tüzte ki zászlójára.

A jogakadémia ifjusága, mely mindég bebizonyította hazafiságát ezuttal sem akart elmaradni, hogy bebizonyítsa, mily hiven, mily őszintén ragaszkodnak a szabadelvű eszmékhez. A jogakadémia ifjusága délután elhatározta, hogy városunkban hazafias tüntetést rendez a bukott kormány mellett, mely elveikért harcolt, de azokat nem valósíthatta meg s inkább lemondott a kormányról, mint hogy a nemzet akarásával szembe szálljon. A debreczeni tüntetés a nép szívének, impozáns megnyilatkozása a reakció szabadelvű lovagjai ellen.

Már nyolcz óra felé a jogakadémia ifjusága nagy csoportokban verődött össze a kollegium előtt. Nagyon kevesen tudtak a jogászok hazafias tüntetéséről, sőt a városban éppen nem tudtak felőle semmit. Nyolcz órakor megindult a menet. Egy óriási nagy nemzeti színű lobogóval Nádudvary Lajos III. éves joghallgató vezette a menetet. A menet tömött nyolczas sorokban haladt előre énekelve a Hymnust, a Szózatot s közbe-közbe felhangzott a kiáltás „Éljen Wekerle és társai”; „abezug Bécs”; s tb kiáltásokat lehetett folyton hallani a tömeg ajkairól.

A tömeg a főutcán végig haladt énekelve s a járó-kelők csakhamar szintén hozzá csatlakoztak a tömeghez, ugy hogy mire a főispán lakása elé értek, felszaporodott a hazafias tüntetők száma 6—7 százra. A főispán lakása előtt megálltak, de mivel a főispán akkor este utazott el a tüntetők folytatás utjokat dalolva s éljenzve a szabadelvű eszméket s annak vezető férfait; abezugolva, Zichyt, Bécsét, — dr Bakonyi Samu ügyvéd lakása elé.

A kis vonat éppen akkor ment el s a rajta ülők ajkairól is felhangzott az „éljenek” kiáltása. Dr. Bakonyi Samu lakása előtt Nádudvary Lajos III. éves joghallgató körülbelül a következő beszédet mondotta:

A debreczeni református kollegium hazafias ifjusága mindig élénk érdeklődéssel viseltetett a kormány reformja iránt. Most midőn a kormány ily fényes vereséget szenvedett, nem maradhatunk mi sem el, hogy hazafias érzelmeinket kinyilatkoztassuk a bukott kormány mellett. Azon kitűnések közé, kik tettel és lélekkel a hazafias reformok mellett vannak, tartozik Ön is ügyvéd ur! (Éljen dr. Bakonyi.)

Az éljenzés esillapultával dr. Bakonyi a következő beszédet intézte a tömeghez:

Csendes szobában éppen akkor hagytam félbe a válságos napok krónikájának olvasását, midőn az önök közeledésének zaja érintette füleimet. A közeledés zaja visszhang volt szívemben dúló érzelmeknek. Találkoztunk a levertségben, de tudata annak, hogy e vereség fényes volt, megaranyozta azt azoknak a férfiaknak jelleme (Éljenek) büsz-

a mű elké-
királyi lak
mozdony.
leesett a
obogott be
ulatás köz-
ny keresz-
torkát. —
is-Kőrösön
gyilkolták.
és-Gyulán
nütötte. —
nat hét óta
és Szered
miniszter
kat.

Wekerle

n, jun. 4.
sága szom-
ezett a bu-
sai mellett.
kormányt,
ki zász-

ly mindég
sem akart
ily híven,
szabadelvé
ga délután
zafias tűn-
ellett, mely
valósíthatta
nyról, mint-
szálljon. A
impozáns
delvü lovag-

démia ifju-
t össze a
tudtak a
a városban
Nyolcz óra-
nagy nem-
ry Lajos
menetet. A
an haladt
atot s köz-
„Eljen We-
stb kiálta-
tömeg aj-

ment el s a
az „Eljenek”
akása előtt
joghallgató
mondotta:
kollégium hal-
klóddással vi-
Most mi-
éget szenved-
l, hogy ha-
uk a bukott
ek közé, kik
mok mellett
! (Eljen dr.

Bakonyi a
tömeghez:
kkor hagy-
ikájának ol-
ésének zaja
zaja vissz-
neknek. Ta-
data annak,
aranyozta azt
jenek) büsz-

ke vaoyok, hogy mint a 48-as párt egyik igénytelen napszámosa (Eljen — Eljen) a bukásban önökkel, kik ezen eszme lelkes hívei, együtt dicsőíthetem azokat, a kik Bécsben (Le vele!) buktak. Nem elvek bukása ez; ezt akarják ugyan elhitetni, de személyek buktak. (Eljen a bukott kormány!) az elv diadala biztosítva van.

Bakonyi ezután a tüntetőket kérte, hogy esendben oszoljanak szét, nehogy a szabadelvé eszmék ezen lelkes megnyilatkozása utcai botránnyá fajuljon. Végül biztosítja a tüntetőket, hogy attól a zászlótól, melynek híve, soha sem fog eltántorodni s beszédét a visszalépett kormány éltetésével fejezi be. A szünni nem akaró taps és éljenzések után a dr. Bakonyinál vendégeként levő dr. Kardos Samu beszélt még a tömeghez. A tüntetők ezután a következő új nótát énekelték:

Sirhatsz megint Magyarország
Akaratod eltiporták.
Nem kell Bécsnek igaz eszme:
Azért, mondott le Wekerle.
Eljen Wekerle!

Megbánja még valaki ezt,
Aki velünk rutul kikezd.
El még Eötvös, él még Csáky,
El Wekerle, él Szilágyi.
Eljen Szilágyi!

Liberális zászlójukra
Hazánk java volt felírva,
De az önkény letörölte,
Hullhat hulljon könyünk érte.
Eljen Wekerle!

Az ének elhangzása után a Hymnuszt énekelve vonultak Kiss Albert lakása elé.

Az ifjuság itt elénekelt a Szózatot s várt míg Kiss Albert kijön, de ez nem történt meg; így a kormány éljenzése mellett akartak dr. Király Ferenczhez menni, de megtudták, hogy elutazott, lemondtak erről.

A jogászok ezután, mivel sok alsóbb rendű elem csatlakozott hozzájuk, félve attól, hogy az a szép megnyilatkozás a hazafiságnak még elfajulhat s ök garanciát vállaltak a rendőrséggel szemben arra nézve, hogy abban az esetben, ha hozzájuk csatlakoznak olyan elemek, kiknek gyönyörűségük telik az ablak beverésében, azonnal szétoszlanak.

A nemzeti színű lobogót összehajtogatták s bevitték a kollégium épületébe s Náduváry Lajos békés, esendes szétoszlásra szólította fel a tömeget, kik Wekerle s társainak éltetése mellett apró csoportokban oszlott szét tíz óra után.

Együttal megemlítjük, hogy a rendőrség távol tartotta magát s csupán a szétoszláskor lehetett látni a főiskola előtt tíz-tizenöt rendőrt.

Vidék.

* **Berettyó-Ujfalu a Kossuth-szoborra.** Berettyó-Ujfalu képviselő testülete a Kossuth-szobrára 349 frt 11 krt gyűjtött s a május 30-án tartott közgyűlésen elhatározta, hogy ez összeget közvetlenül a „Hazai első takarékpénztárhoz” küldi meg, az országos alaphoz leendő csatolás végett.

* **Meghívó.** A p-ladányi kaszinó „nőtlen tagjai” által, az egyet pénztára javára, saját kerti helyiségében 1894. június 16-án zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

A t. közönséghez!

Tisztelettel értesitem a „Debreczeni Hirlap” előfizetőit, olvasóközönségét, valamint üzlet feleimet, hogy a „Debreczeni Hirlap” kiadóhivatalát, könyv- és könyvmdai műintézetemet a mai napon Nagy-Várud utcára, Gáll Ferencz ur 2087. számú házába, a kereskedelmi és iparbank palotával szembe helyeztem át.

Tisztelettel:
Kutasi Imre,

N A P I H I R E K.

Határidő saptar

Nagy ótáhangverseny vasárnap és szombat-
napon d. u. 4-6 óráig a Margit-fürdőben.
Museum s kollégiumban a közönség számára nyit-
va van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyit-
pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem s kollégiumban. Bé-
lőn, Szerdán és Szombaton d. u. 8-6-ig nyitva.

A kir. stáció tabla hivatalos órái d. e. 8-12-ig, é.
a. 8-5 óráig. — Az igazító, kiadó hivatal és az irattá-
nyitva d. e. 9-11. óra között; vasárnap és ün-
nep nap d. e. 10-11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a (Kerek. Akad.
földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5-8 óráig van nyitva.
A kezűgyesítő egyesület” első iskolai műhelyé-
ben (főreáliskola földszint) szerdán és szombaton d. u.
8-5-ig. munka tanítás folyik.

Június 9-én A jogászok és tisztviselők nyári vi-
galma a Nagyerdőn.

Június 16. Zion táncmulatsága.

Június 16. A kereskedő ifjak önképző körének ju-
niálisa a Nagyerdőn.

Június 24-én az iparoskör nyári táncvigalma
(Vasárnap) a Margit-fürdő termében.

Június 24. Lédjazás a Nagyerdőn.

Június 24. És a következő napokon szóbeli érettsé-
gi vizsgálat a főiskolában.

Aug. 6-14. Debreczeni nagy-boldegaszony nap
országos vásárok következő rendben: 6-7-én bőr, gyapju
mész s. toll, iparczikkek, gabonaelemek és mindenféle termény
vásár, 9-10-én juvásár, 11-12-én se. tésvásár,
12-13-án lóvásár, 13-14. baromvásár.

Oktober 1-9. Debreczeni dienes napi országos
vásárok következő rendben: 1-3-án bőr, gyapju, mész,
toll, iparczikkek, gabonaelemek és mindenféle termény
vásár, 4-5-én juvásár, 6-7-én sertés vásár, 7-8-án ló-
vásár, 8-9-én baromvásár. Nyers termények és iparczik-
kek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **Személyi hírek.** R á s ó Gyula királyi tanácsos, alispán ma reggel a fővárosba utazott, hogy ott a megye tanácssterme számára megfeszendő Kossuth Lajos arcképe ügyében értekezzen. K o v á c s Gyula Hajdúvármegye központi hivatalának második aljegyzője egy hónapra terjedő szabadságát tegnap megkezdte.

— **A jövedelem pótdadó tárgyalása** az érdekelte adófizető lakosokkal a városháza kistanácsstermében már napok óta folyik. Ma a Varga utcaiakkal végeznek, s holnap e hó 5-én a Péterfia-utca új adófizetőire kerül rá a sor. Holnapután, azaz hatodikán és azután, hetedikén a piacz utcai új adófizetőkkel végeznek.

— **Tanácsülés.** Debreczen város tanácsa ma délelőtt a városháza nagytanácsstermében S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elnöklété alatt rendes heti tanácsulást tartott. A tanácsülésen kevésbé fontos folyó ügyek tárgyalattak le.

— **Bizottsági ülés a városházán.** Debreczen város közigazgatási bizottsága holnap, június hó 5-én délután 3 órakor, a városháza nagytanácsstermében fogja rendes havi ülését megtartani. Az ülésen, melyen Gr. D é g e n f e l d József főispán elnököl, a szokásos és május hóról szóló jelentések kerülnek elintézés alá.

— **A debreczeni honvéd kórház.** Debreczen város tanácsa a miniszter rendelkezéséhez híven járt el és az építkezési szabályok értelmében nem ellenezte a honvédkórház építését, amelynek létesítését mint magánvállalkozó B e r g e r Jenő műépítész vette a kezébe. De a tanács a kerítkezés dolgában elért a miniszteri rendelkezéstől, amennyiben nem az ott felemlített fa, de az általa előírt kőkerítés felépítésére utasította a vállalkozót. Ezt a tanácsi határozatot B e r g e r Jenő műépítész megfellebbezte a közigazgatási bizottsághoz, mely e tárgyban holnap délután tartandó ülésében fog dönteni.

— **Presbyteri körgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbyterei tegnap délelőtt 10 órakor, az egyház épületének tanácsstermében, K i s s Aron püspök és S i m o n f f y Imre kir. tanácsos, egyházmegyei főgondnok elnöklété alatt népes gyűlést tartottak, a melyen kisebb fontosságú folyó ügyek nyertek elintézését. A körgyűlés déli fél egy óráig tartott.

— **Eskütétel a városházán.** Gróf D é g e n f e l d József főispán S z e n t p é t e r y Ferencz végzett joghallgató a város közigazgatási gyakoronokaihoz nevezte ki. Az új gyakoronok ma délelőtt a városi tanács ülésén tette le a hivatali esküt. Mint közigazgatási gyakoronok az árvaszék körébe osztottak be.

— **Dalestély.** Szépen sikerült dalestélyt rendezett tegnap este a debreczeni dalegylet a nagyerdei „Dobos” vígadóban. Emelte a dalestély érdekességét egyrésztől az, hogy a fiumei országos dalversenyen előadott darabokat énekelték el, de másrésztől az is, hogy az ugyanott nyert versenytárgyat is ez alkalommal mutatta be a dalegylet a közönségnek. A dalestélyen óriási közönség volt jelen úgy, hogy kilencz órakor már az egész, különben nagy terem zsufolásig megtelt. A műsor minden egyes pontját frenetikus tapsvihar fogadta úgy, hogy a sok ismételtetés miatt a tánczolni vágyó ifjuság csak nagyon későn hódolhatott szenvedélyének. A hangverseny után vacsora s azután táncz következett, a mely egész a késő reggeli órákig eltartott.

Adakozások a Kossuth szobor javára.

A Debreczenben felállítandó Kossuth szobor javára ujabban a következő adományok érkeztek T ó t h Béla pénztárnokhoz: az 1574. számú gyűjtőívén Szabó Miklós gyűjtése: Szabó Miklós és Szabó Sándor 10-10 frt, összesen 20 forint, a 2390. számú gyűjtőívén Dr. Veress Menyhért gyűjtése H.-Böszörményben: Dr. Veress Menyhért 1 frt, B. Kiss Jánosné, Király Bálint és Kiss Gábor 50-50 kr, Andiskó Mihály 30 kr., Kiss B. András 25 kr, Török András, Uzonyi György, Szabó Gábor, Biró Ferencz, Abari János, Hadházy István 20-20 kr, T. Nagy János 15 kr, Király Sándor, ifj. Uzonyi György, K. Szabó János, Marjai István, Hadházy Istvánné 10-10 kr, 785-ik számú gyűjtőívén Véghváry István gyűjtése a hatvan-külvárosi fiúiskola 4-ik 5-ik osztályban 3 frt és 45 kr., az 1743. számú gyűjtőívén Lovassy Károly gyűjtése: Lovassy Károly 2 frt, Hatvani Károly, özv. Rác Mihályné, Rác György 1-1 frt, Preiser S. 70 kr, Beke A. és Simon K 50 50 kr, Nagy Lajos 40 kr., Kerek Bálint és Jándi Ferencz 30-30 kr., N. N., N. N., Kéri József Burai Lajos, Nagy Károly, Klein Dávid és Goldstein Bernáth 20-20 kr., N. N., N. N., N. N., Egyvalaki, N. N., N. N. 10-10 kr., összesen 10 forint, az 1787-ik számú gyűjtőívén K a d e r á s z Gábor polgári biztos gyűjtése: Özv. Bodó Sámuelné 2 frt., Fisch testvérek, Neidlinger G., Czihini Kálmán, Papp testvérek, Hulka Ede, Liebermann Mihály, Simon Józsefné, Orosz Anna, Rankl József, Skvir Demjén, Erdei Ferenczné, Szathmári Mihály, Pongor István és Nagy Lajos 1-1 frt., Boldog István 1 frt és 50 kr., Bőr Józsefné, Balogh Mihályné, Both Istvánné, Balogh István, Szilágyi József és Szombathy Imre 50-50 kr., Fischer Adolf, Papp Gyula 40-40 kr., Stern Jakab, Bőr István, Mocsári Imre és Szücs Mihályné 20-20 krajezár, összesen 23 forint és 30 krajezár, az 1751-ik számú gyűjtőívén E ö r y Sámuel gyűjtése: Dr. Medgyaszay Dezső 2 frt., Polgári Sándor, Szentgyörgyi József, Hanke Lajos, Jenei Miklós és E ö r y Sámuel 1-1 frt., Eöry Kálmán és Beke Imre 50-50 kr., összesen 8 frt., az 1792-ik számú gyűjtőívén P ó s a l a k y Mihály gyűjtése: Pálffy István, Blattner Kálmán, Goldner Gábor, Révész János, Malitski József, Tóth Sándor, Olvashtlan és N. N. 1-1 frt., Katz Jakab, özv. Harsányi Mihályné, Olvashtlan, Szegedi Lajos, Mannó Kálmánné, N. N. és Kutas Lajos 50-50 kr., Nyilas János 40 kr., Ekker Ignáczné, Jambor Péter, Sás Gábor, Ujvárosi József 30-30 kr., Török Gábor, Hatvani József, Farkas Béla, Csathó Sándor, Szabó Sándorné, Kőrösi László és Kiss Lajos 20-20 kr., Szebenyi János 15 kr. és Okros János 10 kr., összesen 15 frt és 25 kr.

— **Ritka hét.** A városházán alig mulik nap, hogy egyik másik arra érdemes szegény embernek segélyt ne adnának. Ritkaság számba megy tehát az olyan hét, mint például az elmúlt hét, amelyen egyetlen egy szegény ember sem járt segélyért a polgármesteri hivatalban. Ez a hét azonban úgy látszik helyre üti a mult hetet, mert ma már annyian jártak fenn szegény emberek, mint akár néhána egy egész héten.

Az ev. ref. egyház gazd bizottságának ülése.

A helybeli ev. ref. egyház gazdasági szakbizottsága, f. hó 5-én, kedden délután 3 órakor, az egyház épületének tanácsstermében, Dr. M e d v e Kálmán elnöklété alatt ülést

tart, a melyen egyházigazdasági folyó ügyeket fognak tárgyalni.

Hajdumegye gazdasága és a milleniumi kiállítás. Az 1996. évi ezredéves országos kiállítás mezőgazdasági és erdőszeti csoportjának Debreczen sz. kir. város és Hajdumegye helyi bizottsága nevében gróf Dégenfeld József főispán elnök és Szűts Mihály tanár, előadó, a következő felhívást bocsátották ki: A nemzetek életében roppant nagy időköz egy ezredév, melynek eleje a történetben is homályban vész. Immár ezer éve, hogy a magyar elhagyva ősi fészket, e hazába költözött s elfoglalva azt, nekünk — utódoknak örökül hagyták őseink. Ezeréves ittélésünk ünnepét készül megünnepelni a nemzet, hogy bemutassa a művelt világnak államalkotó erejét, haladási képességét s hogy mily helyet foglal el az öt környező nemzetek családjában. A nemzeti ünnepek és alkotások egész sorozata fűződik az ezer éves mult megünnepeléséhez, melyek közül bennünket gazdákat kiválóan közelről az ezredéves kiállítás érdekel, melynek egyik nagy arányú része a mezőgazdaságban a gazdaközönség által megvalósításra vár. A mezőgazdaság fönntartó alapja minden államnak. Hol egészségesek a fejlődés tényezői, ott virul a szabad polgári élet minden áldásával, ott erre az alapra rakodnak a többi foglalkozási ágak, ipar, kereskedelem s bizonyára áldást hozóan fejlődnek. Mi hisszük, hogy gazdáink nem zárkoznak el a nagy alkotás elől s fölük telhetőleg hozzá járulnak a nagy mű sikeréhez. Mutassuk meg a művelt világnak, melyek figyelme felénk fordul, hogy mennyire haladt alkotó, fentartó foglalkozásunk a mezőgazdasággal. Legyünk részesei a sikernek. Fogjon kezét a két testvértörvényhatóság Debreczen és Hajdumegye minden gazdjára. tömörüljenek a birtokokok minden rétegükben s kiki tehetsége és viszonyaihoz mérten munkával, tettel támogatja a sikert. A Debreczen Hajdumegyei mezőgazdasági és erdőszeti kiállítási bizottság szervezésében odaműködik, hogy a gazdák oldalán ott legyen tettel, tanácsal, utbaigazgatóval. Működésünk oda irányul, hogy ami kiállítható anyagunk lesz, az összegyűjtve a központba felküldessék. A mezőgazdasági kiállításnak két főrésze lesz, egyik az állandó termény és anyagkiállítás és másika az időleges állatkiállítás. Hogy kiállításunk tanulságos, hasznos is legyen, a termények és anyagok mellett föl kell tüntetni statisztikai adatokban a nagyobb birtokok területét, a gazdálkodási módot, az évente eladható mennyiséget s egyéb viszonyokat. A községre nézve a termelési statisztika eredményeiről kell beszámolni. Az időleges állatkiállításokra nézve pedig előre elkészítendő az állattenyésztésre vonatkozó adatok. Jeleül a mennyiség, a tenyésztési irány, az előadásra kerülő mennyiség s több ezekhez hasonló dolgok. A városi és megyei helyi kiállítási iroda azért szerveztetett, hogy a gazdaközönségnek rendelkezésére állva, minden irányban tájékozást, fölvilágosítást adjon. Bármely, a kiállítást illető ügyben a gazdaközönség forduljon a helyi kiállítási bizottsághoz Debreczenben s a szükséges felvilágosításokat megkapja. A sikert biztosítanunk kell, de e biztosítékot csak a gazdaközönség odaadó, áldozatkész közreműködésében nyerjük meg. Azt hisszük, hogy gazdaközönségünk felfogva nagy horderdjét az ezredéves kiállításnak, szívesen lélekkel támogatja a helyi bizottságot feladata teljesítésében. Debreczen és Hajdumegye gazdái oly sokszor adták már jelét helyes érzékük, munka és ügyszere teltségüknek, áldozatkészégüknek, hogy lehetetlenségnek kell mondanunk azt, hogy most mikor ily nagy horderjéjű alkotás megvalósításáról van szó, akkor fokozott mértékben nem tennék ugyanazt. Rajta tehát — gazda társaink, vállvetve fogjunk az ezredéves kiállítás mezőgazdasági és erdőszeti része sikerének a biztosításához.

Nemzetközi szocializmus Debreczenben Debreczen város legutóbb tartott bizottsági közgyűlésen Dicsőffi József biz. tag fel szólalására Boezkó Sámuel rendőrfőkapitány megnyugtató választ adott. Azt mondta, hogy Debreczenben tulajdonképpen nincs is szo-

cializmus, legfőleg munka-kérdés és hogy az a szocialista gyűlés, mely a mult hónapban tartatott nagyon jelentéktelen. És ime azóta, mintha csak dezavualni akarnák a szocialisták a főkapitányt, tüntető, arrogáns módon f. hó 9-ére a Debreczen söresarnokban tartandó gyűlésre vérvörös plakátokon felhívást intéznek elvtársaikhoz. A mint értesülünk, a hirdetett gyűlést nem tartják meg a Debreczenben, mert a rendőrség e helyiségben nem engedte meg a gyűlést. Ez a hirdetett gyűlés egymagában ugyan lehet jelentéktelen, de sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítunk a gyűlést összehívó „szociáldemokrata-párt szervezet“ következő felhívásának: „Tisztelt munkástársak! Tisztelt elvtársak! A napi-rend fontossága megköveteli, hogy a gyűlésen tömegesen részt vegyünk, hogy mindenki bőven legyen tájékozva a magyarországi munkáskép helyzetéről és mozgalmáról, ugyancsak a szociáldemokrata-párt jelenlegi állásáról s taktikájáról. Éljen a népgyűlés! Éljen a nemzetközi szociáldemokrácia!“ Akkor, midőn a szocializmus nyíltan hirdeti, hogy taktikázik; akkor, mikor nyíltan hirdeti, nyíltan vallja, hogy hiva a nemzetközi szocializmusnak, akkor nem szabad e tüneteket kicsinyelni, mert azok veszélyes jellegűek. Ez már nem munka kérdés, hanem egyengető útja az anarchizmusnak, melynek hívei csak rombolni akarnak.

Kinevezés. A „Budapesti Közlöny“ folyó évi 124-ik száma közli Bródy Henrik debreczeni kir. tszékírnök-elnöki iroda-kezelőnek a debreczeni kir. törvényszékhez irodatisztté történt kinevezését. Ezen jól meg és kiérdemelt kinevezéshez gratulálunk annál is inkább mivel gyakori hivatali érintkezésünk arról győződött meg bennünket, hogy Bródy Henrik egyike a legkiválóbb kezelő tisztviselőknél, kivél egy hivatalosan, mint a magánéletben való érintkezés passió. Mert nevezett tapintatos sima módon, az igazi szívélyesség, előzékenység, egyenes és szilárd jellem tulajdonával bír.

A honvédtörzsmesterek coelibatusa. Azok a tényleges állományú honvéd törzsmesterek, a kik kezelőtiszti vizsgát tettek és a kik az előléptetés rangsora szerint kezelőtisztekké lesznek kinevezve, a király legújabb rendelete szerint nősülési engedélyt nem nyerhetnek. Ezt úgy kell értenünk, hogy a nősülés ezekre nézve csakis hadnagygyá lett ki nevezésük után és a tiszték nősülésére vonatkozó szabályok értelmében lehetséges.

A nyomdászok tánczvigalma. Azok a derék emberek, a kik az apró ólombetűket sorra rakják egymás mellé s előkészítik a gép alá, hogy később, amint a henger papírra húzza a sorokat, élvezettel, szórakozással fusson végig rajta az olvasó; szombaton este megengedték maguknak azt a kedves élvezetet, hogy a saját tánczvigalmukra gyűljenek össze. A Margit fürdő díszterme egészen megtelt szép leányokkal, tánczért rajongó nyomdászokkal. Mikor a zene megszólalt, tánczra perdültek a párok s a multság folyt fesztesen, zavartalan jó kedvvel. A tüzesvérű fiatal-ság pezsgő kedvvel ragadta a tánczban tova szép fiatal párosát s úgy eltelt ebben a jó kedvben az idő, hogy a villamosfény helyett a felkelő nap sugarai is ott érték a jókedvű mulatókat. — A tánczvigalom, amelyen az írói gárda is képviselve volt, — anyagilag és erkölcsileg is fényesen sikerült. — Jelen voltak: A s s z o n y o k: Báthori Mihályné, Fábian Istvánné, Moskovicz Ferenczné, Tóth Istvánné, Szutor Lajosné, Szi-jjártó Jánosné, Schaff Jánosné, Erdős Imréné, Kiss Imréné özv. Moldoványi Jánosné, Kiss Sándorné, özv. Halász Józsefné, Szele Jánosné, Enderle Józsefné, Szabó Gyuláné, Ormós Andrásné, Tóth Józsefné, Küllös Imréné, Kovács Sándorné, Szabó Andrásné, Kovács Istvánné, Szénási Józsefné, Faust Józsefné, Földesi József (Tarczal), özv. Oláh Györgyné

(B.-Gyula), Szőke Istvánné, Kronovicz Ignác-né, Rózsa Lajosné, Hant Kálmánné, Kósa Béláné, Vesszősi Józsefné, Papp Bertalanné, özv. Hatvani Sándorné, Nagy Józsefné, Bőr Kálmánné, Seres Gézőné, Weber Izidorné, Heller Józsefné, Nagy Istvánné, Kurucz Béláné, Balogh Mihályné, Saáry Mihályné ur-nők. L e á n y o k: Berettyai Evelin, Szénási Juliska, Török Zsuzsika, Halász Rózsa, Moldoványi Etelka, Szabó Juliska, Szabó Ida, Takács Juliska, Munkácsi Margit, Szi-jjártó Juliska, Megyeri Mariska, Dózsa Teréz, Ká-tona Berta (Márczfalva, Pozsonymegye), Tóth Eszti, Ormós Eszti, Enderle Róza, Juhász Róza, Moskovicz Jozefin, Szele Gizella és Vilma, Tavarnay Emma, Saáry Imra, Szőke Róza, Sipos Teréz, Küllös Zsuzsika, Tóth Eszti, Báthori Juliánna, Kiss Margit, Szutor Juliska és Eszti, Baum Etelka, Nagy Eszti, Papp Karola. Schaff Hermine, Erdős Jolán és Nyitránszky Giza. A négyeseket net-ven pár tánczolta.

Esküvő Richter Jakab, a Gunszt Ernő debreczeni, műszaki iparvállalati cég beltagja e hó 5-én délután öt órakor vezeti oltárhoz Gunszt Helén a kisasszonyt, Gunszt Lipót szentesi nagykereskedő szép leányát.

Majális. Az ág. evangélikus elemi iskolának leány és finövendékei e hó 6-án, az az szerdán tartják meg majálisokat a nagy-erdőn. Kedvezőtlen idő esetén a majális mas-korra halasztatik.

A polgári kör tánczvigalma A polgári kör elnöksége tegnap délelőttre összehívta a kör tagjait, hogy a rendezendő tánczmultság ügyében érdemleges előintézkedéseket tegyenek. A kör ülésén megválasztották a rendező bizottság tagjait s kiosztották egymás között a teendőket. A rendező bizottság olyan buz-gósággal néz a kör nyári tánczvigalma után, hogy a siker elé bátran a legszebb reménye-ket tűzhetni.

Hazafias pinczeregylet. A debreczeni pinczerek egyesülete ismét tanujelét adta hazafias érzelmeinek. Legutóbb tartott ülésében ugyanis, Kovács Dezső indítványára egyhangulag, lelkesedéssel szavazott meg öt-ven koronát a debreczeni Kossuth szobor javára. A pinczeregylet ezenkívül hozzá-járul az országos gyűjtéshez, míg a debre-czeni Kossuth szobor javára tagjai körében is gyűjteni fog.

Iparos tanoncok megjelölése. A debreczeni ipariskolai bizottság lapunk útján is a következő kérelemmel fordul a közönség-hez: Ismét folyamodunk azon kiapadhatlan kuforráshoz, melyből minden ezélszerű intéz-mény megnyeri a maga anyagi támogatását — a társadalom áldozatkészégéhez. Ez alap-on tisztelettel kérjük városunk minden rendű és rangú lakosait, testületeit, pénztézeteit, az iparos társulatokat, hogy az iparos iskolai ösztöndíj összegét, melyből arra érdemes ipa-ros tanulók szorgalmuk ösztönzése végett évenként jutalmaztatnak, kegyes adományai-kal ez évben is méltóztatassanak gyarapítani. A kegyes adományok f. évi június 17-ig Dóczy Gedeon urhoz, mint az iparos iskola igazgatójához Széchenyi-utca 1775. sz. alá küldendő.

Letört bimbó. A következő gyászjelen-tést vettük: Somogyi Imre és neje Weisz Franciska mint szülők; Piroška, Mariska és Jolánka mint testvérek; özv. Somogyi János-né szül Pálffy Juliánna mint nagyanya; és számos rokonok nevében is fájdsalmas szívvel jelentük felejthetetlen kis fiuknak, illetve test-vér és unoka IMRENEK folyó hó 2-kán dél-után 5 órakor, sulyos és hosszas szenvedés után, életének 4-dik havában bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves kis halottunk por-részei folyó hó 4-én délután 3 órakor fognak, az ev ref. egyház szertartása szerint, a Ké-ses-utcai 3531. számú házunknál tartandó ima után, a Kossuth-utcai sirkertben örök nyugalomra helyezettetni. Végtisztességtételére rokonainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1894. június 2. Béke poraira!

Évzáró vizsgálatok az iparos iskolában. A Debreczen sz. kir. város által fentartott iparos iskolában az 1893/94-dik iskolai évet záró vizsgálatok a következő rendben, időben

és helyeken tartatnak meg: I. A z e s t i s k o l á b a n. 1894. június hó 19-kén kedden a III-dik osztály A), B), C), D), és a II-dik osztály A), B), C), D) csoportja a főiskolában, saját tantermeikben. 1894. június 21-kén csütörtökön a II-dik osztály E) csoportja, az I-ső osztály A) csoportja, az előkészítő osztály B) és C) csoportja a főiskolában, saját tantermeikben. 1894. június 22-kén pénteken az I-ső osztály A), B), C), D) és az előkészítő osztály A), D) csoportja és pedig az I-ső osztály B) csoportja a róm. kath. főiskolában; a többi pedig a főiskolában. II. A r a j z i s k o l á b a n. 1894. június 24-kén vasárnap délelőtt a III-dik A), B), E) és az I-ső osztály A), B), C), D), E), F) csoportja; ugyanezen nap délután a III-dik osztály C), D) és a II-dik osztály A), B), C), D), E) csoportja; valamennyien a főiskolában, saját tantermeikben. III. A v a l l á s v i z s g á k r a n é z v e az illető felekezetek saját egyházi hatáskörökben intézkednek. IV. A m u n k a k i á l l í t á s. 1894. június hó 29-kén pénteken és 30-kán szombaton a munkák közszemlére lesznek kitéve a ref. főiskola azon földszinti termeiben, melyekben már előző években is a munkakiállítás volt. A megbirálás június 30-kán és július 1-én történik. Ugy a vizsgákon való megjelenésre, mint a kiállítás megtekintésére a t. közönség általában, de különösen az iparosok és ipartársulatok ezennel felkéretnek.

Színhámos nevelőnő. Ugy vetődött Debreczenbe, hogy senki sem tudott róla. Szerényen, alázatosan ment Draskóczy Bertha és még több álnév alatt intelligens helyekre, hol nevelőnői, hol tanítónői állást keresve. És a szerény, az igényeiben olyan esekély nevelőnőt befogadták, reá bízta nem egy család gyermekeinek nevelését s Draskóczy Bertha mit tett? Nem egyebet, mint hogy ott, a hol teljes bizalommal fordultak feléje, ott ő a mit csak lehetett ellopott szavaló adásh állva, más helyen keresett alkalmazást. És kapott! Dolgozott, tanított egy darabig és ismét lopott, újra megszökött s ez így ment már a harmadik helyen s ment volna már a végtelenségig, — ha egy helyütt emberére nem akad s feljelentést nem tesznek ellene a rendőrségnél. Draskóczy Berta megszót vette az ellenetett feljelentésnek s még idejében megszökött. A rendőrség megtette ellene a legerélyesebb intézkedést.

Díjlövészet a nagyerdőn. A debreczeni polgári lövöldében tegnap, mint minden vasárnap, díjlövészetet is tartottak, a mely iránt ezuttal a hölgyek is nagy érdeklődést tanúsítottak. A jól sikerült díjlövészetet legjobb mély lövéssel Fürst Odön nyert négy és legtöbb körlovással Szücs Károly két koronát.

A debreczeni szabó-munkások szakegyelete, f. évi június hó 9-én, szombaton, a Margit-fürdő disztermében, saját könyvtármak gyarapítására zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj személy-jegy előre váltva 90 kr., család-jegy három személyre 1 frt 80 kr. Este a pénztárnál személy-jegy 1 frt., család-jegy 2 frt. Jegyek előre válthatók az egylet helyiségében, piac-utca 2130. sz. alatt, Csikes Ferencz elnök urnál. Felülfizetések közzömettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 8 órakor. A meghívó a rendező biz. esetleges kívánatára előmutatandó. A rendező bizottság: Szücs Imre elnök, Turcsák György pénztárnok, Magyar Antal ellenőr, Csengeri István ellenőr Hegedűs József jegyző. Aranyos György, Balogh Albert, Talfusz György, Lábai Károly, Lábai András, Zöld József, Sztepanov János, Neumann M. Kiss M. Erdey Ferencz, Kohn Dávid, Mószes Jenő, Szabó Lajos, Fodor Kálmán, Danisovszki György, Nánassy József, Zempléni János, Bese Imre, Erdős Antal, Bakonyi Gáspár, Szilvász Bálint, Sárándi József, Krusz Márk, Lendvai József, Hipp Sándor, Oláh Béla, Müller Mihály, Fábian János.

A kóborló lélek. A sekrestyés a helybeli róm. kath. templomnál az éjjel valami mozgást hallott a templomban. Azt híven, hogy rossz lelkek mozognak ott, szaladt azonnal a plébániára jelentést tenni a különös esetről. Onnan azután többen indultak el a rossz léleknek a templomból való kikergetése

céljából. Bemennek a templomba, keresik összevissza a háborgó lelket, de nincsen sehol sem. A sok keresés eredménytelen volt s már-már a sekrestyés hallucinációjának akarták tulajdonítani az egész dolgot, a midőn valaki azt indítványozta, hogy jó volna még a toronyban is széjjel nézni. Fel is mentek hát oda s ime a gonosz lélek ott vala a harangozó képében, szörnyen ittas állapotban. A magáról ennyire megfélekedzett harangozót a rendőrségnek adták által.

A czirkusz. A Széchenyi-utca végén megkezdették Corradini nagy czirkuszának a felállítását. A műlovtársaság tízenyolezadikán érkezik Debreczenbe s a két hónapra tervezett előadások sorrendjét e hó huszadikán fogja megkezdeni.

Törvénykezés.

*** Itéletshirdetés.** A h. bősörményi takerék pénztári sikkasztás ügyében tegnap, vasárnap délelőtt hirdette ki a törvényszék ítéletét a vádlottak előtt. Az ítélet szerint Kovács Endre négy évi fegyház büntetést, öt évi hivatalvesztést kapott. A büntetésbe azonban az 1 év és 3 hónapi vizsgálati fogság betudódik. Fuchs Alajos 3 évi fegyházbüntetést és 5 évi hivatalvesztést kapott, 1 évi vizsgálati fogság betudása mellett. Ifj Karap Imre 2 havifogházbüntetés és 2 évi hiv. vesz. ítéltetett. Első és másodrendű vádlottat a törvényszék szabaddalra helyezte. A királyi ügyész ez ellen és a büntetés súlyosbításáért fellebezést jelentett be.

Legujabb

A kormány lemondási kérvénye.

Budapest, jun. 4. (A Debr. Hirl. eredeti távirata. Érk. d. u. 3 óra 10 perczkor.) A Wekerle kabinet lemondási kérvényét tegnap vitte Bécsbe Huszár Adolf, ahol még gróf Tisza Lajos is aláírja.

A kormány alakítása nem sikerült.

Budapest, június 4. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata. Érk. d. u. 3 óra 30 percz.) Khuen Héderváry grófnak kabinet alakítási terve megíusult és így a kabinet alakításról le is mondott. Khuen Héderváry gróf holnap e körülményről jelentést tesz a királynak. — A szabadelvű párt ezek után úgy gondolja, hogy most ismét a Wekerle kabinet következik. Politikai körökben nem tartják valószínűtlennek, hogy a király ő felsége Wekerlét a kabinet alakítással újból nem fogja megbizni.

A király Budapesten.

Budapest, június 4. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata. Érk. d. u. 4 óra 30 perczkor.) Ő felsége a király ma reggel Budapestre érkezett; a nyugati pályaudvarban egyetlen egy kormánypárti képviselő sem jelent meg, csupán nemzeti párti képviselők voltak kint, kik a királyt éljenezve fogadták.

Elmaradt tüntetés.

Budapest, június 4. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata. Érk. d. u. 4 óra 40 pkor.) A fővárosban ismét tüntetést rendeztek, amelyet a lánchid mellett akartak megtartani. Ez a tüntetés azonban elmaradt. A szabadelvű párt sokat vár a király budapesti tartózkodásától.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Kolozsvár, jun. 4. (A Debr. Hirl. eredeti táv.) Az este 8 órakor a Budapestről Kolozsvárra futó személyvonat a p a h i d a állomás előtt a vasuti töltésről, eddig (reggel 9 óra) ide érkezett értesülések szerint, állítólag sinrepedés folytán — lebukott.

Negyvennéltöbbutas megsebesült, három pedig meghalt, a vonattizenhárom kocsijaporrá zuzódott.

A szerencsétlenségnek okául legtöbben azt tartják, hogy azt az oláhok és a német „Schuhverein“ tagjainak előzetes összebeszélése okozta, a kik a Tordán tartandó Jósika ünnepélyre menőket akarták ezzel utjokban megakadályozni.

Kolozsvárról segélyvonat ment a szerencsétlenség színhelyére s az utasokat, sebesülteket és három halottat több órai késéssel be is szállította Kolozsvárra.

Időgenek nevora.

Bika szálloda.

Stefula József plébános Felsőnémet, — Liptay Jenő bi tokos Sz.-Keresztur, — Emödi Ödön gyáros Bpest, — Kenig Fülöp kdó, Bpest, — Friedenthal utazó Bécs, — Kohn Károly kdó, Bécs, — Unger Károly kdó, Bpest, — Sauter Henrik Bécs, — Martin Márton kdó, Budapest, — Fried Samuel kdó, Bécs, — Brunet Lajos kdó, Bpest, — Krausz József Sz.-Fehérvár, — Klein Gyula N.-Várad, — Szabó Lajos A. Száno, — Kiss József Győr.

Angolkirálynő szálloda.

Hilebrau K. utazó Bécs, — Neuberger J. utazó Bécs, — Fuchs J. utazó Bécs, — Hey A. utazó Bécs, — Ormos F. hivatalnok Budapest, — List K. utazó Bécs, — Vincics J. utazó Ujvidék, — Csohány polgármester H.-Nádas, — Asboth erdőfőfelügyelő H.-B. szörmény, — Lichtmen utazó Bpest, — Wints utazó Bpest, — Bleier utazó Bpest, — Besensky hiv. Bpest, — Kiss Kálmán Bősörmény.

Frohner szálloda.

Dorvay J. halnagy Nyiregyháza, — Echenstein F. utazó Bécs, — Fodor F. utazó Bpest, — Polák A. utazó Prága, — Fischhoff E. utazó Bécs, — Varady Gy. utazó Bpest, — Beck K. kdó Bpest, — Fleischmann J. utazó Bécs, — Eber K. utazó Bpest, — Rothmüller építész Munkács, — Kubinyi R. utazó B.-Bánya, — Br György G. Kolozsvárt, — Weisz J. utazó Bécs, — Rosenberg S. utazó Bpest, — Löfler J. utazó Bécs, — Szaudor S. ut. Bécs.

Med. universal

Dr. SICHERMANN A.

fogorvosi műterme

a közönség rendelkezésére áll, Nagy-uj-utca, 1708. sz. alatt, ingyen foghuzás vasárnap d. e. 8—10-ig.

„Magyar Tőzsdei Közlöny“

(XV. evfolyam.) Budapest, Váci-utca 18.

Információk az összes értékpapírpiazzok megbecslése, elismert találó, önálló és eredeti módban, kiválóan a széles körökben elterjedt

osztrák-magyar állam

czimleteire nézve; helyes világításba helyezi többek között a mérvadó budapesti tőzsde eddig ismeretlen jelentőségét és annak tényleges befolyását az árfolyam-ingadozásokat illetőleg és annak folytán, különösen ma, minden értékpapír birtokosra nézve egy

megvesztegethetlen, nélkülözhetlen organum, melynek elolvasása sok 1000-féle hasznot hajthat.

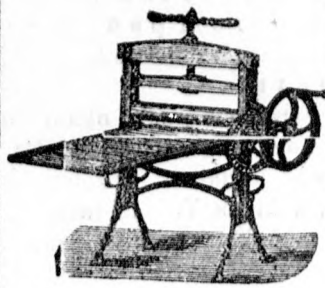
Előfizetési ár egész évre csak 1 frt! Próbapéldányok „diszmelléklet“ (tartalomdus kézikönyvecske) és információk ingyen.

A „Magyar Tőzsdei Közlöny“ bankháza Budapesten ujonnan belépő megbízóinak rendkívül előnyöket nyújt. (Pontos czímzés kéretik.)

Kerti bor eladó, homok talajról.

Ertekezhetni: Kerekes Gézaval, Nagy-Várad-utca, 2083. sz. a. (Schwarcz Vilmos butor-raktára.)

Peronopora szálló-fecskendők, elismert legjobb minőségben

Nyári idényre !

Jégszekrények, Fürdőkádák, Gyermek-kocsik, Kerti berendezések, mint Kerti-lóczák, Kerti székek, Kerti asztalok, Kerti sátor.

Építési idényre

Porzellán kályhák, Budweisi vaskályhák, Meidingi, Friedlandi, Krén szabadalom rendszerekben.

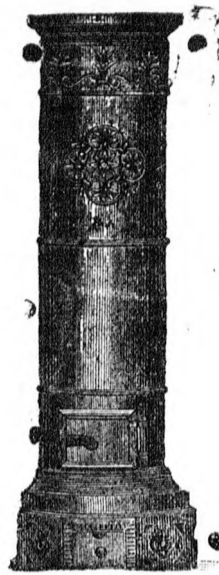
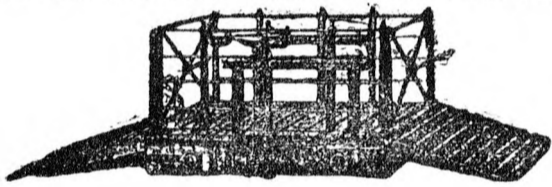
Konyhák, magyar, bécsi és francia asztal rendszerben.

Építési vasalások és szerszámok.

Tizedes- és marha-mérlegek, elsőrangú minőségben és legjutányosabb árakban, illusztrált árlap cca 800 ábrával ingyen és postamentesen.

TÓTH GYULA,

vaskereskedő, DEBRECZEN, városház alatt.

Legnagyobb vasutóraktár.

Bársonnyal bevont koporsók 25 frttól feljebb.

Ercz és művirág koszorúk, szalagfeliratok a legizlésebb kivitelben.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint

„KEGYELET”

temetkezési intézetemet,

Várad-utca iparbank palotából

1894-ik évi Május 1-jével, Tisza-palota, kenyérpiacz, a Fodor József-téle helyiségbe tettem át.

Egyidejűleg nem mulaszthatom el a n. é. közönségnek és jóakaróimnak figyelmét, ujonnan és folyton a legszebb díszletekkel gazdagon felszerelt intézetemre felhívni. — kérve megtisztelő bizalmát s biztosítom a legjutányosabb és legpontosabb figyelmes kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Kernáts Gyula,

a „Kegyelet” temetkezési intézet tulajdonosa és Debreczen szab. kir. város közkórházának szállítója.

Temetkezések 10 frttól feljebb, a legdrágábbig.

187. szám.

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	14 20
B. Szinte „ aprószemű		13 60
0. Király liszt		13 40
1. Lángliszt kivonat		12 40
2. Elsőrendű zsemlye liszt		11 80
3. Zsemlye liszt		11 40
4. Elsőrendű kenyér liszt		11 —
5. Közép kenyér liszt		10 40
6. Kenyér liszt		9 80
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 kg.		9 —
8. Takarmány liszt		6 40
11. Finom korpá zsákkal á 50 kg.		4 60
„ „ zsáknélkül		4 40
12. Durva „ zsákkal „ „		3 60
„ „ „ „ „ „ „ „		3 40
Csirke buza zsák nélkül		3 20

Debreczen, 1894. május 28.

Ercz koporsók gyári árban árjegyzék szerint.

Debreczen, Nyomatott KUTASI IMRE könyv- és könyvnyomdájában.